

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobkyně: **PŮJČOVNA LEVNÝCH DODÁVEK PRAHA s.r.o.**
IČO: 03911853
sídlem Jičínská 226/17, 13000 Praha 3

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 2020 č. j. 1573/2020-160-SPR/4

takto:

- I. Žaloba se zamítá
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy (dále jen „žalovaný“) ze dne 31. 7. 2020 č. j. 1573/2019-160-SPR/4 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravněsprávních činností ze dne 12. 3. 2018 č. j. S-MHMP 1579879/2017/Alf (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S

2. Prvostupňovým rozhodnutím Magistrát hlavního města Prahy, odbor dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“) v souladu s ust. § 67 odst. 1 správního řádu, uznal žalobkyni vinnou z porušení ust. § 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Za naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 125d odst. 1 písm. e) zákona o silničním provozu byla žalobkyni podle ust. § 125d odst. 2 téhož zákona uložena pokuta ve výši 5 000 Kč. Současně byla uložena povinnost uhradit náklady řízení v částce 1 000 Kč.
3. Městský soud v Praze zrušil napadené rozhodnutí rozsudkem ze dne 17. 5. 2022, č. j. 19 A 35/2020-26. Ke kasační stížnosti byl rozsudek městského soudu zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2024, č. j. 10 As 173/2022-40, se závazným právním názorem, že pro naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125d odst. 1 písm. e) zákona o silničním provozu je třeba splnit tyto podmínky: provozovatelem vozidla je právnická nebo podnikající fyzická osoba; provozovatel svěřil vozidlo (nebo přikázal jeho řízení) jiné osobě; provozovatel nezná údaje k určení totožnosti této osoby (řidiče). Provozovatel je přitom povinen znát údaje potřebné k určení totožnosti osoby řidiče od prvního dne svěření vozidla až do uplynutí tří let od každého dne svěření vozidla. Až uplynutím této doby splní provozovatel svou povinnost a nemusí údaje o řidiči uchovávat, aniž by mu hrozilo, že se dopustí přestupku.
4. Městský soud byl zavázán, aby se znovu zabýval námitkami půjčovny: že splnila povinnost znát údaje potřebné k určení totožnosti osoby řidiče, a že se tedy nedopustila přestupku podle § 125d odst. 1 písm. e).

II. Žalobní body

5. Žalobkyně namítala, že v první řadě pochybil policista, který měl hned podezřelého z přestupku zastavit a aktivně konat, nikoli vyžadovat informace o řidiči po žalobkyni s odstupem času. Správní orgány dle žalobkyně dále neučinily nic pro zjištění totožnosti pachatele, proto nemůže být dovozována odpovědnost provozovatele.
6. Žalobkyně dále namítala, že se žalovaný nevypořádal s odvolacími námitkami, prvostupňové rozhodnutí nepřezkoumal objektivně, nejednal nestranně.
7. Žalobkyně tvrdila, že je autopůjčovnou, je nemyslitelné, aby poskytovala vozidlo neznámým osobám, v tomto případě pronajala vozidlo komerčně osobě blízké, na základě písemné smlouvy, totožnost osoby tedy znala, později však v souladu se zákonem na ochranu osobních údajů tyto informace skartovala. V této souvislosti namítala, že nejde o totožný skutek, pokud je vyčítáno žalobkyni, že totožnost osoby neznala následně, nikoli v době zapůjčení vozidla.
8. Žalobkyně též sporovala pravomoc žalovaného řešit přestupky.
9. Žalobkyně konečně navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení a aby byla žalovanému uložena povinnost uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

10. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě podrobně popsal průběh správního řízení, uvedl, že Policie ČR vyzvala žalobkyni ke sdělení totožnosti řidiče v inkriminovaném místě a čase, přičemž žalobkyně reagovala stížností ze dne 5. 9. 2017, v níž velmi dehonestuje Policii ČR, a dále uvádí, že v souladu se zákonem na ochranu osobních údajů není oprávněna osobními údaji řidiče disponovat a sdělovat je Policii ČR, neboť v souladu s tímto předpisem již byly požadované údaje skartovány. Součástí podání je také zpět zasláná výzva, v níž nejsou vyplněny údaje o řidiči, ale je zde pouze velký smajlík. Správní orgán I. stupně po obdržení oznámení o přestupku vyzval žalobkyni k podání nezbytného vysvětlení k prověření došlého oznámení o přestupku, tj. aby žalobkyně sdělila, kdo v inkriminovaném místě a čase byl řidičem vozidla.
11. Žalovaný k námitce použití přítomného času uvádí, že jde o argumentaci absurdní, srovnává to se zněním ostatních skutkových podstat přestupků. Pokud by námitka byla přijata, nebylo by nikdy možné potrestat pachatele přestupku, neboť v době správního řízení již není např. pod vlivem alkoholu apod., přičemž takový výklad nedává žádný smysl.
12. Žalovaný dále uvedl, že nemohl porušit zásadu nestrannosti. Naopak je jeho povinností vypořádat základní odvolací námitky, aby jeho rozhodnutí bylo přezkoumatelné, příp. je žalovaný jako odvolací správní orgán oprávněn doplnit i dílčí nedostatky odůvodnění správního orgánu I. stupně na základě zásady jednotnosti řízení. Zrušení rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání je totiž až krajní možností, kterou odvolací správní orgán má.
13. Žalovaný dále odkázal na bohatou judikaturu k rozsahu přezkumu odvolacích námitek, když zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení, případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) lze akceptovat i odpovědi implicitní, na určitou námitku lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí soud prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí, požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.
14. Žalovaný závěrem konstatoval, že v podané žalobě nebyly vzneseny žádné nové námitky, pouze jsou neustále opakovány již dříve vznesené námitky ve správním řízení, a proto žalovaný plně odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, jež je z velké části založeno na závěrech učiněných Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 As 21/2011-56.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož účastníci nevyjádřili na výzvu soudu nesouhlas s takovýmto postupem (a to ani při opětovné výzvě po zrušení rozsudku Nejvyšším správním soudem). Soud na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu dotčeném žalobou, jakož i

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

16. Podle § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu *provozovatel vozidla nesmí přikázat nebo svěřit samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti.*
17. Podle § 125d odst. 1 písm. e) zákona o silničním provozu *právník nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) přikáže řízení vozidla nebo svěří vozidlo osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti.*
18. Předně se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. K námitce nevypořádání se s odvolacími námitkami soud konstatuje, že je povinností správního orgánu se v odůvodnění rozhodnutí vypořádat se všemi námitkami, návrhy a vyjádřeními účastníka řízení (§ 68 odst. 3 správního řádu). Pokud se správní orgán v rozhodnutí o opravném prostředku se všemi uplatněnými námitkami nevypořádá, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, nebo ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45). O nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů se jedná zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Naopak, pokud se správní orgán podstatou námitky řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky, o nepřezkoumatelnost rozhodnutí se nejedná. Správní orgány a soudy zároveň nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí; takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud (srov. náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43, nebo ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38). Z uvedeného vyplývá, že rozhodnutí odvolacího správního orgánu není nepřezkoumatelné, pokud je odpověď na dílčí odvolací námitku alespoň implicitně obsažena ve vypořádání jiné námitky nebo pokud správní orgán postaví proti námitkám vlastní ucelenou argumentaci, vedle níž námitka neobstojí. Zbývá dodat, že o nepřezkoumatelnost nejde ani tehdy, pokud je námitka, kterou správní orgán pominul, pro posouzení věci zjevně irelevantní (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2020, č. j. 1 Afs 68/2020-31). Lze odkázat i na přílehlavý rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, ze dne 18. 4. 2018, č. j. 52 A 64/2017-96, zmíněný žalovaným: „Nelze proto bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) způsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Takovýto přístup by totiž mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivity a hospodárnosti řízení. Podstatné je, aby se správní orgán (či následně správní soud) vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008–13)“.
19. Konečně vypořádání se s odvolacími námitkami, obdobně jako námitkami vznesenými v žalobě, je také dáno kvalitou samotných námitek, argumentace žalobkyně je napsána

nepřehledně, velmi konfrontačním stylem, argumentace zahrnuje i aspekty s projednávanou věcí nesouvisející, je často opakována. Žalovaný přesto své povinnosti odůvodnit rozhodnutí dostál, nemohl tak být ani porušen princip legitimního očekávání (že budou námitky obviněného vypořádány). Žalobkyně vznáší velké množství nepřehledně popsanych námitek, v žalobě pak nekonkretizuje, které ze svých námitek má za opomenuté. S ohledem na podrobné odůvodnění žalovaného soud konstatuje, že rozhodnutí je přezkoumatelné, čemuž nasvědčuje i podrobná polemika žalobkyně s jednotlivými argumenty napadeného rozhodnutí.

20. K tomu lze ještě uvést ve vztahu k vypořádání žalobních námitek v tomto soudním řízení, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznamena, že krajský soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, když jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19).
21. Pokud bylo porušení principu legitimního očekávání namítáno i ve vztahu k nemožnosti uplatnit řádné námitky, ze spisu je zcela zjevné, že žalobkyně v průběhu celého správního řízení uplatnila mnoho námitek (vyjádření ze dne 5. 9. 2017, 26. 10. 2017, 1. 12. 2017, 15. 1. 2018, 5. 2. 2018, 24. 2. 2018, odvolání ze dne 3. 4. 2018, k ústnímu jednání byla žalobkyně předvolána, nedostavila se, dále byla informována i o možnosti se seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí přípisem ze dne 16. 1. 2018), námitka tak není důvodná.
22. K otázce samotného naplnění skutkové podstaty přestupku Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 2. 2024, č. j. 10 As 173/2022-40, vyložil aplikovaná ustanovení zákona o silničním provozu. Uvedl, že pro naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125d odst. 1 písm. e) zákona o silničním provozu je třeba splnit tyto podmínky: provozovatelem vozidla je právnická nebo podnikající fyzická osoba; provozovatel svěřil vozidlo (nebo přikázal jeho řízení) jiné osobě; provozovatel nezná údaje k určení totožnosti této osoby (řidiče). Smyslem právní úpravy je podle důvodové zprávy usnadnit policii a správním orgánům přístup k údajům o řidiči, který je podezřelý ze spáchání dopravního přestupku ve vozidle provozovaném někým jiným a který nebyl bezprostředně po spáchání přestupku ztotožněn policií. Povinnost provozovatele znát údaje potřebné k určení totožnosti osoby řidiče je tedy opodstatněna oprávněným zájmem státu na ztotožnění případného pachatele dopravního přestupku. Řidič se přitom může dopustit přestupku kdykoli v době, kdy je mu vozidlo svěřeno. Provozovatel proto musí vědět po celou dobu svěření vozidla, kdo vozidlo řídí, aby byl schopen tuto informaci sdělit policii či správním orgánům. Povinnost znát totožnost řidiče však nezanikne v okamžiku, kdy svěření vozidla skončí. Policie či správní orgány totiž mohou stíhat řidičův přestupek i kdykoli poté – dokud trvá řidičova odpovědnost za přestupek. Po tuto dobu lze po provozovateli důvodně požadovat, aby totožnost řidiče znal. Provozovatel samozřejmě nemůže vědět, zda řidič nějaký přestupek vůbec spáchal, případně o jaký přestupek šlo, a kdy zanikne řidičova odpovědnost za přestupek. Aby však vyhověl účelu zákona, musí předpokládat okamžik, kdy zanikne řidičova odpovědnost za přestupek, a do té doby musí uchovávat údaje o řidičově totožnosti. Po provozovateli také nelze přiměřeně žádat, aby sledoval, zda u řidiče nenastaly jiné důvody zániku odpovědnosti za přestupek než uplynutí promlčecí lhůty. Stejně tak po něm nelze žádat, aby sledoval, zda se promlčecí doba stavila či přerušila. Provozovatel proto obecně může vycházet jen z plynutí promlčecí lhůty. Musí tedy předpokládat, že

se řidič mohl dopustit přestupku v každém dni, kdy mu bylo vozidlo svěřeno, a zároveň že se vždy mohl dopustit přestupku s promlčecí lhůtou tři roky. Řidičova odpovědnost za přestupek by tak – teoreticky – zanikla vždy po uplynutí tří let od každého dne, kdy mu bylo vozidlo svěřeno. Tím provozovatel zjistí, dokdy je povinen uchovávat údaje o řidičově totožnosti: ta činí tři roky od každého dne, kdy bylo vozidlo řidiči svěřeno.

23. Provozovatel je tedy povinen znát údaje potřebné k určení totožnosti osoby řidiče od prvního dne svěření vozidla až do uplynutí tří let od každého dne svěření vozidla. Až uplynutím této doby splní provozovatel svou povinnost a nemusí údaje o řidiči uchovávat, aniž by mu hrozilo, že se dopustí přestupku.
24. Na povinnost znát údaje potřebné k určení totožnosti osoby řidiče navazuje také povinnost sdělit tyto údaje policii nebo správním orgánům (§ 10 odst. 4 zákona o silničním provozu). Bez ní by byla povinnost znát totožnost řidiče jen samoučelným shromažďováním informací o řidiči. Provozovatel vozidla je tedy povinen – na výzvu policie, krajského úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností – uvést údaje potřebné k určení totožnosti osoby řidiče. Pokud je neuvede, mohou nastat v zásadě tyto situace:
- a) Provozovatel údaje neuvede, protože je nezná. Tím se dopustí přestupku podle § 125d odst. 1 písm. e) zákona o silničním provozu. Pro naplnění skutkové podstaty přestupku je nepodstatné, zda provozovatel nezná totožnost řidiče od začátku, tj. od prvního dne svěření vozidla, nebo zda totožnost řidiče přestal znát až později. Neznalost provozovatele totiž vždy vyvolá nežádoucí stav, při kterém policie či jiné správní orgány nemohou ztotožnit řidiče podezřelého ze spáchání přestupku.
- b) Provozovatel údaje neuvede, i když je zná, protože by tím způsobil sobě nebo osobám jemu blízkým nebezpečí postihu za přestupek či trestný čin, porušil by tím státní nebo služební tajemství anebo povinnost mlčenlivosti. V takovém případě provozovatel požadované údaje o řidiči sdělit nemusí (čl. 37 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a § 55 odst. 4 správního řádu). Pokud ale provozovatel sdělí, že (už) neví, komu vozidlo svěřil, nemůže později věrohodně tvrdit, že tímto řidičem byla osoba jemu blízká (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 As 21/2011-52, č. 2414/2011 Sb. NSS, bod 14).
- c) Provozovatel údaje neuvede, i když je zná, a naopak se rozhodne je bezdůvodně zamlčet. V takovém případě nepůjde o přestupek podle zákona o silničním provozu, neboť žádná ze skutkových podstat na tuto situaci nedopadá. Pavel Bušta a Jan Kněžínek. Zákon o silničním provozu: Komentář, Wolters Kluwer, Praha 2016 (komentář k § 10). Takový provozovatel – jde li o právnickou nebo podnikající fyzickou osobu – se však může dopustit přestupků podle § 2 odst. 3 písm. e) nebo písm. f) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, za které mu hrozí pokuta až 20 000 Kč. Případně mu lze uložit pořádkovou pokutu podle správního řádu (§ 62 nebo § 137 odst. 2).
25. Podle oznámení o přestupku ze dne 31. 7. 2017 byl s vozidlem žalobkyně spáchán přestupek, když řidič při jízdě držel telefonní přístroj či jiné hovorové či záznamové zařízení. Žalobkyně byla přípisem ze dne 5. 9. 2017 vyzvána Krajským ředitelstvím policie hlavního města Prahy, odborem služby dopravní policie, ke sdělení informací potřebných ke ztotožnění řidiče. Žalobkyně ve vyjádření ze dne 5. 9. 2017 uvedla, že skartovala veškeré osobní údaje, které získala v souvislosti s uzavřením smlouvy o pronájmu vozidla, a to v okamžiku vrácení vozidla. Žalobkyně byla následně přípisem

ze dne 26. 10. 2017 Magistrátem hlavního města Prahy, odborem dopravněsprávních činností, vyzvána ke sdělení informací potřebných ke ztotožnění řidiče. Žalobkyně v přípisu ze dne 26. 10. 2017 zopakovala, že informace o řidiči v době vrácení vozidla měla. K tomuto přípisu přiložila podání (stížnost na policistu a žádost o poskytnutí informací), kde opět zdůraznila, že jsou povinni skartovat veškeré osobní údaje získané v souvislosti s uzavřením smlouvy o nájmu vozidla v okamžiku jeho vrácení. Dne 26. 11. 2017 bylo zahájeno řízení o přestupku, kterého se měla žalobkyně dopustit tím, že jako provozovatel v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu svěřila vozidlo osobě, o níž neznala údaje potřebné k určení totožnosti, přičemž tento nezjištěný řidič je podezřelý ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 téhož zákona. Žalobkyně ve vyjádření ze dne 1. 12. 2017 uvedla, že veškerá data měla v době svěření a vrácení vozidla a dále po dobu 30 dní po vrácení. Dále žalobkyně uvedla, že jedna z osob, která vozidlo fyzicky půjčovala, řidiče zná, a jde o osobu blízkou této osobě. Žalobkyně dále konstatovala: „*Schválně neuvádíme tuto osobu, jejíž osobou blízkou je řidič, resp. osoba, které bylo vozidlo svěřeno v souladu s výše uvedeným paragrafem zákona č. 361/2000 Sb., kdy neznamená, že daná osoba, které bylo vozidlo svěřeno, byla také zachycena při údajném spáchání přestupku...*“ Ve vyjádření ze dne 15. 1. 2018 žalobkyně sdělila, že jsou sice povinni znát totožnost řidiče, ale nejsou povinni ji sdělit. Dne 12. 3. 2018 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, kterým správní orgán I. stupně shledal žalobkyni vinnou tím, že jako provozovatel specifikovaného vozidla v přesně nezjištěné době svěřila samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti, přičemž dosud nezjištěný řidič je důvodně podezřelý, že se dne 31. 7. 2017 dopustil specifikovaného přestupku, čímž žalobkyně spáchala přestupek podl § 125d odst. 1 písm. e) zákona o silničním provozu. V odvolání pak žalobkyně uvedla, že šlo o osobu blízkou, resp., že šlo o osobu blízkou ve vztahu k osobě, která vozidlo půjčovala.

26. Soud tedy konstatuje, že z obsahu spisu je zřejmé, že žalobkyně v době svěření vozidla totožnost řidiče znala, a to do okamžiku vrácení vozidla, případně do 30 dnů po vrácení vozidla (žalobkyně neuvádí, kdy k vrácení vozidla došlo), z důvodu skartace informací nicméně v době od 5. 9. 2017 do doby vydání prvostupňového rozhodnutí nemohla údaje o totožnosti řidiče správním orgánům sdělit (vyjádření ze dne 5. 9. 2017 a 26. 10. 2017). Žalobkyně již od počátku tvrdila, že nikde není stanovena povinnost shromažďovat na věčné časy údaje o řidičovi, kterému zapůjčila auto, s ohledem na to, že bylo v pořádku vozidlo vráceno, byly tyto informace kvůli ochraně osobních údajů skartovány (vyjádření ze dne 5. 9. 2017, ze dne 26. 10. 2017), v době vyžádání sdělení informací správním orgánem tedy neznala totožnost osoby, které vozidlo svěřila. Uváděla, že jiný postup neumožňuje zákon na ochranu osobních údajů.
27. Pokud jde o pozdější vyjádření o osobě blízké (ze dne 1. 12. 2017), žalobkyně netvrdí, že jde o osobu blízkou žalobkyni, ale o osobu blízkou osobě, která vozidlo fyzicky půjčovala, což zjevně nemohla být žalobkyně jako osoba právnická. Bližší informace poskytnuty nebyly, nelze tedy dovodit, že skutečně mohlo jít o osobu blízkou žalobkyni, mimo to tato obhajoba není ani věrohodná, neboť žalobkyně opakovaně uváděla, že totožnost řidiče již nezná z důvodu skartace všech informací, když tento postup odůvodňovala zněním zákona na ochranu osobních údajů. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 As 21/2011-52, neví-li provozovatel vozidla, komu svěřil nebo přikázal řízení vozidla [§ 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu], nemůže věrohodně tvrdit, že tímto řidičem byla osoba jemu blízká. Soud dodává, že věrohodnost tvrzení žalobkyně snižuje i skutečnost, že i ostatní okolnosti

spáchání přestupku žalobkyně postupně upravovala (například dobu, kdy údaje skartovala), zároveň tento svůj postup ani v žalobě nevysvětluje. Konečně i samotné vyjádření ze dne 1. 12. 2017 o osobě blízké je vnitřně rozporné, když žalobkyně zároveň tvrdila, že veškerá data měla v době svěřeni a vrácení vozidla a dále po dobu 30 dní po vrácení (tedy následně již nikoliv, proto nemohla údaje o řidiči správním orgánům sdělit), zároveň tvrdila, že šlo o osobu blízkou (což předpokládá znalost konkrétní osoby řidiče). Další vysvětlení žalobkyně v podání ze dne 1. 12. 2017 („*Schválně neuvádíme tuto osobu, jejíž osobou blízkou je řidič, resp. osoba, které bylo vozidlo svěřeno v souladu s výše uvedeným paragrafem zákona č. 361/2000 Sb., kdy neznamená, že daná osoba, které bylo vozidlo svěřeno, byla také zachycena při údajném spáchání přestupku...*“) soud pokládá za nesrozumitelné.

28. Žalobkyně tak naplnila vytýkanou skutkovou podstatu, když jako právnická osoba coby provozovatelka vozidla v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) svěřila řízení vozidla osobě, o níž (později, v době vyžádání informací správními orgány i v době vydání napadeného rozhodnutí) neznala údaje potřebné k určení její totožnosti. Žalobkyní nebylo sporováno, že by byla provozovatelkou předmětného vozidla, ani že svěřila vozidlo k řízení další osobě. Přitom tuto skutkovou podstatu je nutno vykládat tak, že povinnost znát totožnost řidiče nezanikne v okamžiku, kdy svěřeni vozidla skončí. Policie či správní orgány totiž mohou stíhat řidičův přestupek i kdykoli poté, dokud trvá řidičova odpovědnost za přestupek, po tuto dobu lze po provozovateli důvodně požadovat, aby totožnost řidiče znal. Přestupek řidiče měl být spáchán dne 31. 7. 2017, žalobkyně byla vyzvána ke sdělení informací dne 5. 9. 2017 a 26. 10. 2017, tedy v době tří let od spáchání přestupku řidičem, v tuto dobu, stejně jako v dobu vydání prvostupňového rozhodnutí (12. 3. 2018) byla povinna totožnost řidiče znát.
29. Pokud se žalobkyně hájila tím, že totožnost řidiče znala v době svěřeni i vrácení vozidla, následně však informace skartovala (ať už v okamžiku vrácení vozidla, jak uvedla dne 5. 9. 2017, nebo po 30 dnech od vrácení, jak uváděla později), nejde o obranu důvodnou.
30. Soud neshledal důvodnou ani obranu žalobkyně, že jí uchovávání údajů o řidiči znemožňuje zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění do 23. 4. 2019. Podle § 5 odst. 2 tohoto zákona správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu je může zpracovávat, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života. V projednávaném případě jde o dodržení zákonných povinností správce, jde tedy o zpracování nezbytné pro ochranu právem chráněných zájmů správce, a proto jde o zpracování dovolené.
31. Dále se soud zabýval námitkou, že byl nesprávně vymezený skutek, když řízení bylo zahájeno z důvodu, že v době svěřeni vozidla žalobkyně neznala totožnost řidiče, v rozhodnutí se hovoří o tom, že nezná totožnost řidiče v době vydání rozhodnutí, podle žalobkyně nejde o totožný skutek.
32. Pokud jde o otázku vymezení skutku v oznámení o zahájení správního řízení, touto se již Nejvyšší správní soud opakovaně ve svých rozhodnutích zabýval. Nejvyšší správní soud k této otázce uvedl, že vymezení skutku, pro který je řízení zahájeno, musí mít určitý stupeň konkretizace, stejně tak jako musí být z oznámení o zahájení řízení zřejmé,

co bude jeho předmětem a o čem bude v řízení rozhodováno; v sankčním řízení i to, jaký postih za dané jednání hrozí (rozsudek ze dne 20. 11. 2003, č. j. 5 A 73/2002-34, č. 296/2004 Sb. NSS). Na tom soud setrval i v dalších rozhodnutích, kdy např. v rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541, uvedl, že pokud jde o samotnou povahu oznámení o zahájení správního řízení, je nutno vzít v potaz, že na samém počátku řízení není možné jeho předmět zcela přesně vymezit. V této fázi má správní orgán pouze informace plynoucí z jeho postupu před samotným zahájením správního řízení a z případných vnějších podnětů. Nicméně předmět jakéhokoli zahajovaného řízení (a pro oznámení o zahájení správně trestního řízení to platí zvláště) musí být identifikován dostatečně určitě tak, aby účastníkovi řízení bylo zřejmé, jaké jeho jednání bude posuzováno, a aby bylo zaručeno jeho právo účinně se v daném řízení hájit. V rozsudku ze dne 2. 9. 2010, č. j. 8 As 55/2010-51, Nejvyšší správní soud mimo jiné zdůraznil, že vymezení náležitostí oznámení o zahájení řízení se vzpírá zobecnění a zpravidla se může v různých typech řízení a v konkrétních věcech lišit. Proto je nutno vždy zkoumat skutkové okolnosti jednotlivého případu.

33. Zásadu totožnosti skutku pak vymezuje trestněprávní judikatura, podle níž je totožnost skutku v trestním řízení zachována, je-li zachována alespoň totožnost jednání nebo totožnost následku. Přitom nemusí být jednání nebo následek popsány se všemi skutkovými okolnostmi shodně, postačí shoda částečná [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. Tzn 12/94 (R 1/1996/I)]. V nyní posuzované věci bylo v oznámení o zahájení správního řízení uvedeno, že přestupku se měla žalobkyně dopustit tím, že jako provozovatel automobilu specifikované registrační značky v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu svěřila vozidlo osobě, o níž neznala údaje potřebné k určení totožnosti, přičemž tento nezjištěný řidič je podezřelý ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 téhož zákona, kterého se měl dopustit tím, že dne 31. 7. 2017 v 18:40 v Praze 9, v ulici Chlumecká ve směru jízdy do centra, poblíž křižovatky s ulicí Broumarská, držel v ruce telefonní přístroj. V prvostupňovém rozhodnutí pak bylo uvedeno, že žalobkyně jako provozovatel nákladního automobilu kategorie N1 specifikované registrační značky v přesně nezjištěné době svěřila samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti, přičemž dosud nezjištěný řidič je důvodně podezřelý, že dne 31. 7. 2017 v 18:40 v Praze 9, v ulici Chlumecká ve směru jízdy do centra, poblíž křižovatky s ulicí Broumarská, porušil ust. § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, resp. se dopustil přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 téhož zákona, čímž žalobkyně spáchala přestupek podle § 125d odst. 1 písm. e) zákona o silničním provozu, porušením ust. § 10 odst. 1 písm. d) téhož zákona.
34. Vzhledem ke skutečnosti, že popsaná skutková podstata pokrývá neznalost osoby řidiče po celou dobu, tj. od příkázání či svěření po dobu trvání řidičovi odpovědnosti za přestupek, jde o totožný skutek, neboť žalobkyně v době, kdy byla vyzvána správním orgánem ke sdělení totožnosti řidiče, jeho totožnost neznala, což mělo za následek nemožnost potrestat jím spáchaný přestupek. Není pak rozhodné, zda ho neznala jen v době vyžádání této informace správními orgány (v době, kdy neuplynula odpovědnost řidiče za přestupek), nebo již v době svěření či příkázání vozidla řidiči. Je dána totožnost následku, tedy nemožnost potrestat za spáchaný přestupek řidiče vozidla z důvodu nesdělení jeho totožnosti žalobkyní jako provozovatelem vozidla. Předmětný skutek byl v oznámení o zahájení správního řízení jednoznačně identifikován, k jeho záměně s

jiným skutkem dojít nemohlo, žalovanému nic nebránilo ve výroku rozhodnutí pak popis skutku upřesnit (v návaznosti na skutková zjištění správního orgánu).

35. Zjevně nedůvodná je námitka nedostatku pravomoci žalovaného, a to s ohledem na znění § 124 zákona o silničním provozu. Podle § 124 odst. 1 zákona o silničním provozu *státní správu ve věcech provozu na pozemních komunikacích vykonává ministerstvo, které je ústředním orgánem státní správy ve věcech provozu na pozemních komunikacích, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, Ministerstvo vnitra a policie*. Podle § 124 odst. 2 písm. d) téhož zákona *Ministerstvo rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí krajského úřadu vydaného podle tohoto zákona*.
36. S projednávanou věcí pak nesouvisí námitky žalobkyně zpochybňující skutečnost, zda řidič přestupek skutečně spáchal, námitky směřující k otázce skutkové podstaty zahrnující telefonování za jízdy, námitky, zda měl policista povinnost konat na místě, ani námitky, že správní orgány neučinily vše ke zjištění totožnosti řidiče.
37. S posouzením věci nijak nesouvisí ani námitky směřující do neposkytnutí údajů správními orgány podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, toto bylo řešeno samostatným rozhodnutím (proti kterému bylo též možné podat žalobu). Soud zde obecně konstatuje, že žalobkyně jako účastník řízení mohla v kterékoli fázi řízení nahlížet do spisu, nelze tedy předpokládat, že by postupem správních orgánů v rámci řízení o žádosti o poskytnutí informací dle tohoto zákona mohla být zkrácena na svých právech obviněného v řízení přestupkovém.
38. Námitky směřující do řízení a rozhodnutí o pořádkové pokutě soud v rámci tohoto řízení vypořádat nemůže, neboť jde o jiné rozhodnutí, též samostatně napadnutelné správní žalobou.
39. K námitce porušení zásady rovnosti soud uvádí, že zásada rovnosti ve správním řádu je projevem obecných požadavků na rovné postavení osob a jejich přístup k právu zakotveném v Listině základních práv a svobod. Klade požadavek na nestranný a nezaujatý objektivní postup správního orgánu a přiznává dotčeným osobám realizaci jejich práv v rovné míře. Rovné postavení nelze brát z absolutního hlediska, nýbrž se zde jedná pouze o rovnost procesního postavení, přičemž nerovnost v hmotných právech nastat může, jak konstatoval Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 9. 5. 2001 sp. zn. Pl ÚS 50/2000: „...*zásada rovnosti stran je zásadou spravedlivého procesu, kdy strany sporu mají rovná procesní práva. Nelze ji však zaměňovat s rovností v hmotných právech, a již vůbec ne v rámci veřejnoprávních vztahů.*“ V přestupkovém řízení v žádném případě nejde o rovnost prvostupňového správního orgánu s pachatelem přestupku v řízení před odvolacím orgánem. Smysl odvolacího řízení spočívá v souladu s § 98 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, přezkoumat napadené rozhodnutí v plném rozsahu. Obě řízení (prvostupňové i odvolací) tvoří jeden celek, odvolací orgán může argumentaci jakkoli doplnit, může též doplnit dokazování, toto nijak není v rozporu se zásadami správního řízení. Námitka není důvodná.
40. Žalobkyně v žalobě k důkazu navrhla rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2018 o neposkytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, oznámení o poskytnutí informace ze dne 23. 4. 2018, vyrozumění o přešetření způsobu vyřízení stížnosti ze dne 11. 1. 2018 (stížnost žalobkyně na postup policisty nebyla policejním prezidentem shledána důvodnou), výzva provozovateli ze dne 5. 9. 2017, aby sdělil totožnost řidiče, a vyhovění žádosti o informace ze dne 20. 2.

2018. Soud tyto důkazy neprovedl, neboť s projednávanou věcí nesouvisejí, žalobkyně měla povinnost údaje o řidiči poskytnout bez ohledu na to, jaký byl výsledek jejich jednotlivých žádostí o poskytnutí informací, či jejich stížností na postup policie (které nadto nebyly shledány důvodnými).

41. Soud tedy uzavírá, že žalobkyně se svými námitkami neuspěla, v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, Městský soud v Praze proto dle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl jako nedůvodnou.
42. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží (tak je tomu ve vztahu ke konečnému výsledku sporu i ve vztahu k nákladům řízení o kasační stížnosti, v němž byla procesně úspěšná). Žalovanému pak žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. března 2024

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně